

Leto XVIII.

Štev. 17

Uredništvo in uprava se nahajata v Kranju štev. 173.
Telefon štev. 73.
Naročnina polletno 20 Din, četrtletno 10 Din
Izhaja vsako soboto

Gorenjec

Dopise sprejema uredništvo do torka zvečer. Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Za odgovor priložite znamko
Govorilno ure uredništva ob ponedeljkih od 10. do 11. ure dopoldne.

Tednik za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Kranjsko gospodarstvo in gorenjski kmetovalci...

Za nas gorenjske kmetovalce je mesto Kranj ne le glavno tržišče za nakup življenskih in gospodarskih potrebščin, temveč tudi za prodajo deželnih pridelkov! Kranj je za nas neposredno in najbližje tržišče od nekdanj, sedaj pa vsled ugodnih cestnih in avtobusnih zvez še celo. Prospeh Kranja v gospodarskem oziru je za nas kmetovalce, zlasti okoliške, takega pomena, da budno motrimo gospodarske razmere mesta Kranja.

Naselitev tekstilne industrije je povzdignila konsum deželnih pridelkov, zlasti mleka itd., na drugi strani pa smo tudi kot prodajalci živine itd. prizadeti pri gospodarstvu mestne občine Kranj. Kranj sam je za nas tržišče, tja dovažamo svoje pridelke, imamo mesečne semnje in radi tega je najboljši in najbližji odjemalec mesto Kranj, zlasti za okolico. Da moremo čim lažje in s pridom vnovčiti te pridelke, pa je potrebno, da vodi občina dobro in primerno tržno in utilitarno gospodarstvo, kajti ravno pretirane ali neznosne užitnine dvigajo cene, zmanjšujejo konsum in s tem neposredno zadenejo naše gospodarske interese. Občina, ki je v gospodarskem oziru dobra in trdna, ne sega po izrednih užitninah, oz. poviških, ker ji tega ni treba, nasprotno, skuša kar najbolj znižati užitnino, če sploh ne odpraviti. To velja za deželne pridelke, zlasti pa za živino, da ne govorimo o sejmskih pristojbinah, ki jih pobira občina od kmetovalcev, ki priženejo svojo živino na semenj, katerega obiskujejo ne le jeseniški, radovljiski in blejski, temveč tudi ljubljanski mesarji in trgovci z živino. Znana je borba ljubljanskih okolišnih kmetovalcev proti užitnini mesta Ljubljane.

Pa ne samo kot dobavitelji, temveč tudi kot odjemalci mesta Kranja smo kmetovalci prizadeti na gospodarskem prospehu mesta Kranja. Vse gospodarske potrebščine in obleko, obutev itd. kupujemo v Kranju. Cena teh predmetov se ne ravna samo po dnevnih cenah blaga kot takega, temveč upliva nanje tudi režijski strošek in to so poleg drugih predvsem javne dajatve, zlasti občinske doklade. Ako ima mesto visoke doklade, je naravno, da je režija posameznih trgovcev veliko višja in zato tudi blago veliko dražje.

Mestna občina Kranj vodi sedaj gospodarsko politiko v tej smeri, da hoče investirati milijone v javno kopališče, ki za nas gorenjske kmetovalce neposredno v nobenem oziru ne pride v poštev. To si mesto lahko privoščiti iz svojega premoženja, ako ga ima na razpolago. — Drugo vprašanje pa je, ako ga nima in mora to graditi z najetimi posojili, torej na dolg. V tem slučaju pa je treba premotriti vse vire občinskih dohodkov in ti so med drugimi tudi užitnina, ki še dosedaj, hvala Bogu, ni splošno uvedena za kmečke prodajalce, ki pa ne bo mogla izostati, ako se bo gospodarstvo nadaljevalo v tej smeri. Dosedanja tako zvana štantnina in sejmska pristojbina je za okoliške kmete postavka, ki zaenkrat ne obremenjuje v znatni meri dovoženih

pridelkov, toda mesto začenja z velikimi investicijami in sicer na kredit ter leze v dolg. Naravno je, da bo morala mestna občina prej ali slej poseči tudi po povišku teh pristojbin. Tega pa nikakor ne moremo odobravati, zlasti pri sedanjih nad vse nizki ceni kmečkih pridelkov. To je ena stran, ki nas skrbi.

Posredno in težje pa nas bo zadela okolnost, da bo mestna občina morala pri takih investicijah, ki se ne bodo niti obrestovale, še manj pa amortizirale, povišati občinske doklade in s tem tudi režije gospodarskih podjetij in trgovcev

sploh, kar bo nedvomno skrajno neugodno uplivalo na cene. Na eni strani težja prodaja naših pridelkov za primerne cene, na drugi strani pa višja cena življenskih potrebščin, kot obleke, obutev itd., ter gospodarskih predmetov, katere moramo kupovati v Kranju.

Z ozirom na obstoječe pravne in dejanske razmere nimamo nikakega neposrednega vpliva na to gospodarstvo, pač pa smo dolžni javnost opozoriti na to, da nam ni vseeno, kako gospodarji Kranj in v kakšnem gospodarskem stanju se nahaja, ker kot gori rečeno, naša gospodarska korist zahteva, da mesto Kranj dela le reš potrebne in koristne naprave, za katere zmore potrebna sredstva bodisi v okviru lastnega občinskega imetja, bodisi v okviru proračuna dotičnih let.

Križi in težave gorenj. mlekarstva

(Občni zbor skupnega obrata v Naklem)

V nedeljo, 13. t. m. se je vršil v Ljudskem domu v Kranju občni zbor gorenjskih mlekarških zadrug, ki so združene pod skupnim obratom v Naklem. Ta skupni obrat zavzema že tako velik obseg — od Bleda pa do Komende in od Preddvora do Medvoda — da pod tem vidikom lahko govorimo že o gorenjskem mlekarstvu. Tudi občni zbor je pokazal, da ta skupni obrat ni navadno društvo z nekaj brezbriznimi člani, ampak podjetje, za katerega procvit in uspeh se zanima vsa pokrajina, saj se ga je udeležilo 250 združnikov, zastopnikov poedinih včlanjenih zadrug.

Predsednik Novak je takoj po otvoritvenih fotmalnostih pojasnil zborovalcem, kako je sploh prišlo do skupnega obrata sicer samostojnih zadrug. Zaradi vedno večjega padanja cen kmečkih proizvodov je bilo na trgu mleka vedno vedno več, da kmalu ni bilo več mogoče vsega vnovčiti v svežem stanju, ampak ga je bilo treba predelati v najrazličnejše mlečne proizvode, ki so prej prihajali k nam od drugod. Tega pa zaradi tehničnih težav in nepotrebne konkurence, ki bi se nujno razvila med posameznimi zadrugami, ena zadruga ne zmore. Dne 27. novembra 1932 je bil prvi sestanek zastopnikov poedinih zadrug, ki so se želele združiti v skupni obrat. Na tem sestanku izvoljeni pripravljalni odbor je svoje delo končal do konca leta 1932 in s 1. januarjem 1933 so že začele obratovati pod skupnim vodstvom mlekarške zadruge v Naklem, Šenčurju, Žabnici, Medvodah in mlekarška zadruga v Goričah, 1. aprila še istega leta se je pridružila mlekarška zadruga v Predosljah, 1. maja, ko so prenehale Osrednje mlekarne v Ljubljani, pa še mlekarški zadrugi v Čerkljah in Komendi, konec leta pa sta prosili za pristop k skupnemu obratu živinorejska zadruga v Preddvoru in mlekarška zadruga v Trsteniku.

Upravo skupnega obrata tvorijo zastopniki poedinih zadrug, ki jih posamezne zadruge imenujejo iz svojega načelstva in sicer na vsakih 300 l mleka po enega zastopnika, nadzorni organ pa tvorijo vsi predsedniki nadzorstev poedinih zadrug.

Posamezne zadruge v skupni obrat niso prinesle nikake dote — razen nekaj prepisov za začetni kapital — ampak so se združile kahor reven ženin in nevesta, ki nimata drugega kakor medsebojno zaupanje in ljubezen do skupnega dela. To sicer mora biti, toda življenje je prebitno trdo in zahteva poleg tega še denarja kar na roke in to se danes nad skupnim obratom maščuje: pomanjkanje obratnega kapitala. Zato tudi ni mogoče vsega mleka sproti plačevati; popolnoma napačne pa so govorice, ki jih nekateri kratkovidneži širijo, češ da se mleko za dva meseca sploh ne bo plačalo. Danes z mlekom trgovati ni tako lahko kakor je to bilo pred leti, ko je odjemalec sam prišel v mlekarne s posodo in denarjem v roki, danes ga mu moraš nesti na dom — na upanje, da boš kdaj morda le tudi denar dobil, to upanje pa se večkrat vleče cele mesece. Tudi cene mleku in mlečnim proizvodom ne predpisuje vodstvo, ampak se mora držati tistih cen, ki so na trgu običajne, ker je mlekarstvo še vedno svobodna obrt. Uvidevnejši in zadrugnega duha polni člani te težave vidijo in jih upoštevajo, nergači bodo pa vedno nergali, zato pa so nergači.

Skupni obrat ima danes 16 poslovalnic (3 v Kranju, 1 v Trzicu, 4 na Jesenicah, 8 v Ljubljani), — nad polovico blaga se proda v lastnih prodajalnah — 2 samostojna trgovca, ki si dobavljata naše blago za samoprodajo, in 1 podružnico (v Ljubljani).

Za skupni obrat so se morala obratna sredstva v Naklem primerno povečati in preurediti, nabaviti je bilo treba 2 tovorna avtomobila, enega za dovažanje in razvažanje mleka po deželi, eden pa je vedno zaposlen z razvažanjem po Ljubljani, kjer je treba na dan napraviti 40—50 km pota. — Na številne prošnje za podpore se je dosedaj odzvala samo banska uprava s 36.000 Din, prošnje na razna ministrstva so ostale brezuspešne, prošnja na Privilegirano agrarno banko je bila rešena s odgovorom, da je dajanje posojil začasno ustavljeno.

V letošnjem letu je bilo gotovo rekordno število licitacij za dobave javnim zavodom. Pred leti se je licitiralo za vsak zavod po enkrat za celo leto, letos

Poziv!

Bojevniki pozivajo vse kranjske meščane, da izobesijo v nedeljo zastave v pozdrav tisočem gostom, ki pridejo na zborovanje.

pa na pol, celo na četrt leta, pa še za to kratko dobo po dvakrat, trikrat, celo štirikrat. Skupni obrat se je udeležil 23 takih dražb, samo koleki za to so stali 7000 Din.

V letu 1933 sta se ustanovili še dve taki skupini — kakor je naklanska — dokaz, da so tudi drugod sprevideli, da ena zadruga borbe za obstanek ne zmore več — ena na Bledu za mlekarške zadruge blejske okolice, druga pa v Prevojah za mlekarške zadruge kamniške okolice. Z obema skupinama je skupni obrat v Naklem v živahnih trgovskih zvezah, s prvo na jeseniškem, z drugo pa na ljubljanskem trgu.

Mreža mlekarških zadrug se izpolnjuje iz dneva v dan. V Ljubljani se je ustanovila Zveza mlekarških zadrug za Dravsko banovino, ki ima namen in nalogo, ščititi slovensko zadrugno mlekarstvo in mu priboriti v državi tisti ugled, ki mu gre. Ako bodo poedine skupine, včlanjene v tej Zvezi, izpolnjevale svoje dolžnosti in vztrajale tudi v današnjih, za kmeta kaj nepripravnih časih, in ako si bo Zveza znala in mogla najti pri oblasteh potrebno varstvo in pomoč, potem lahko trdno upamo, da se mleku obetajo boljši časi.

(Dalje prihodnjič.)

Zbor bojevnikov v Kranju

Krajevna organizacija Združenja borcev Jugoslavije v Kranju, priredi v nedeljo, 27. maja dop. veliko zborovanje na Glavnem trgu v Kranju. Ob 9. uri 55 minut bodo borci položili venec pred spomenik kralja Petra, nato pa bodo v slavnostnem sprevedu odkorakali na Glavni trg, kjer bodo govorili zastopnik kranjskega meščanstva in predstavnik osrednjega odbora „Boja“.

Do sedaj je obljubilo sodelovanje 5 godb. Priglašenih je že veliko konjenikov, kolesarjev in ogromna množica borcev.

Ker ni izključeno, da bodo nasprotniki v zadnjem trenutku skušali begati borce z raznimi izmišljenimi vestmi, kakor da je zbor prepovedan in podobno, opozarjamo že sedaj, naj nihče ne naseda takim govoricam. Zborovanje se vrši ob vsakem vremenu.

V nedeljo, dne 27. t. m. od pol 4 pop. naprej na vrtu „Stare pošte“

KONCERT

priznane Krekove godbe z Jesenic. — Za obilen obisk se priporočata Franc in Francka Lieber.

Tedenske novice

KRANJ

Vrtni koncert v Struževem. — Kranjsko glasbeno društvo priredi v nedeljo, 27. maja popoldne vrtni koncert na vrtu restavracije Slavec v Struževem. Kranjčanom se nudi lepa prilika za prijeten sprehod, združen z umetniškimi užitkom.

Krivično postopanje z delavci. V neki kranjski tovarni se je dogodilo, da je delavca, kateri je že dovršil svoje delo in je torej imel pravico iti domov, ustavil paznik ter mu ukazal, naj gre še to in to pospraviti, kar pa ni bilo njegovo delo, zato je tudi šel domov. Paznik pa mu je zagrozil, da je že dobro in da bodo že z njim obračunali, kar se razume, da ga mislijo postaviti enostavno na cesto, kar pa ni upravičeno. Zato prosimo tudi pojasnila, zakaj se tako dela z delavstvom in se ga hoče samo izkoristiti. Delavec bi ne bil prav nič ugovarjal proti temu odkazanemu delu, kljub temu, da je svoje ure že odslužil, ako bi dobil za tako delo nadurno plačo.

Vprašamo pa dvojne zaslužkarje, koliko časa želijo še vršiti svoje službe in prejemati dve plači, dasi bi z eno lahko sijajno shajali, medtem ko morajo drugi vse to gledati in poleg tega stradati, ker so jim vsa mesta zasedena in ne dobijo nikjer mesta. Ali res nimajo nič več vesti in nič sočutja za vse te uboge bresposejne.

Kopališče. Izkop za kopališče zelo počasi napreduje. Razstreljevatvi morajo skalo, ki se je pojavila v celi dolžini bazena. Materijal odvažajo na Majdičev otok. Radi nevarnosti streljanja in ker je del drevoreda zasut z izkopanim materijalom, je pot od Suhadolnika do stopnic zaprta. Kdor si zaželi izprehoda po drevoredih ob Savi in v Struževu, se mora poslužiti poti ob vagi pri Bekselnu ali pa zgornjega drevoreda. Ravno v spomladanskem času so izprehodi po Savskih drevoredih najbolj zaželjeni, zato naj bi županstvo poskrbe-

lo, da bi bila zasuta pot vsaj ob nedeljah prehodna.

Še vedno ne vemo točno kaj je Heissdampfichtungsmaterial? Ugiblje se razno. Eni menijo, da bo za novo parno kopališče, drugi za kako novo velikopotezno iznajdbo. Samo v tem so si vsi poznavalci edini, da stane veliko denarja.

TRŽIČ

Izselil se je pretekli teden iz stanovanja v meščanski šoli in se preselil v Ljubljano bivši upravitelj tukajšnje meščanske šole g. Albin Lajovic, sedaj upravitelj meščanske šole na Jesenicah, dodeljen prosvetnemu oddelku banske uprave v Ljubljani.

Ciganska nadlega zaide malokdaj v naš kot. V nedeljo pop. pa je prišel voz ciganov od Kovorja, pa je na Bistrici zavil proti Begunjam. A med potjo so nekateri izurjeni člani te družbe obiskali Tržič. Tako je ena premetena ciganka obiskala stanovanje neke tukajšnje delavske družine in dobila doma gospodinjo samo. Ko ni prigovarjanje nič zaleglo, si je pomagala z nekim strupom in s hipnozo, da je svojo žrtev omamila ter potem izvlekla iz nje že 205 Din. K sreči je prišel domov mož, ki je ciganki pokazal pot skozi vrata, a z ženo je moral k zdravniku. Orožniška patrulja je pri Sv. Neži aretirala moža te premetene ciganke, ki se je skrila, a roki pravice gotovo ne bo ušla.

Hudo se razburja radi našega zadnjega dopisa neka gospa v Tržiču. Naj vendar točno prebere članek pa bo videla, da ni bil napisan na njen račun. Saj ona vendar ni dopisnica „Jutra“ ali celo „Delavca“, zakaj tej družbi je veljal naš odgovor. Tudi ne moremo nje šteti med tiste, ki bi radi bili kapitalisti. Ker ni eno ne drugo, jo prosimo, naj se kar pomiri.

GORIČE. Dne 30. aprila je bila pri nas v Goričah birma. Prevzvišeni se je pripeljal 29. aprila iz Tržiča. Naproti so mu šli fantje jezdec in kolesarji, dekleta v narodnih nošah do Pristave. Sprejema se je udeležila velika množica, bila je ravno nedelja, zato so prišli tudi iz bližnje okolice. Za sprejem je cela župnija tekmovala, da bi veličastno sprejela svojega višjega pastirja. Dekleta so vence pletle, fantje in možje mlaje postavljali. Cerkev je bila vsa lepo ozaljšana, vsa v vencih. Drugi dan je bilo pri birmi 52 otrok. Prevzvišenemu bodi hvala za v srce segajoče besede ob priliki birme. Bodi še omenjeno, da je ravno pred birmo dobila naša župna cerkev dvoje novih oken (Katedralglas) v presbiteriju. Izvršil jih je g. Rajko Sušnik iz Šiške v vso zadovoljnost. Vsem župnim uradim ga toplo priporočamo.

CERKLJE. V soboto smo pokopali ob obilni udeležbi rano umrlega dediča lepega Ilijevega grunta iz Vasce Jankota Tičar. Podlegel je operaciji na črevesju. Na Zg. Brniku pa je umrla vzgledna Marijina družbenica Milka Rožman.

Na binkoštni pondeljek so bile Cerklje tja do večera prazne. Vse je odšlo, možje in fantje na Št. Jošt, žene in dekleta na Rakovnik, drugi pa v Velesovo k blagoslovu novega vodovoda, kjer je cerkljanska godba po daljšem času zopet smela nastopiti tudi na izvincerkveni prireditvi. Kljub temu pa je bila v Cerkljah samih še neka druga prireditev, kjer so padali vzkliki: dol klerikalci, dol papež. Po izvestnih pričah je bil to neki nerazsodni mladič Gotovo: kdaj smo že slišali, da klerikalcev ni več; in kako naj bi z njimi dol, če jih ni? Papeža so pa že drugi drugačni veljaki skušali sdraviti »dol«, pa so le sami »dol« prišli. S takimi vzkliki se prav nič ne omaja Petrov stol, pač pa stolček onih, ki take stvari čivkajo.

Zvedeli smo, da se bo v nedeljo 27. maja oziroma 5. jun. vršila v hiši zraven farne cerkve, Cerklje, št. 74 javna dražba: ene mize, 5 stolov, ene omare, 2 kovčegov in enega bicikla. Za dražbo vlada veliko zanimanje.

ZG. BITNJE. Dne 19. maja je začet od kapi na možgane umrl Franc Šiler. Bil je 11 let obč. odbornik, dokler ni bil z drugimi razrešen. Bil je tudi odbornik delavskega podpornega društva in predsednik Sitarske zadrage. Za njim žalujejo vdova z 8 otroki, ki so vsi preskrbljeni, pogrešali ga bomo tudi drugi. Bil je odločen katoliški mož, ki se ni dal odvrniti od svojega prepričanja. N. v. m. p.

PRAPROTNA POLICA ima svoj vodovod. Sodi, s katerimi smo poleti vozili vodo, bodo šli v pokoj, tudi kapnice so odslužile, sedaj imamo vodovod! Na binkoštni ponedeljek ga je slovesno blagoslovil g. župnik J. Brešar, mi pa smo se po svojem govorniku zahvalili vsem, ki so nam kakorkoli pomagali, da smo prišli do vodovoda, posebno g. ravnatelju Vidicu, ing. Kutlušku, najbolj pa g. banu za izdatno podporo. G. ban je s svojimi prijatelji preživel nekaj ur v velesovski fari, ogle dal si je tudi velesovsko cerkev, tudi na veselico se mu ni zdelo iti za malo. Ob sviranju cerkljanske godbe, ki je s svojim sodelovanjem povzdignila slovesnost blagoslovitve, nam je kar prehitro minilo lepo praznično popoldne. Tako se je končalo požrtvovalno delo vodovodnega odbora: z dozidanim vodovodom in lepo pripravljenim veselico, ki je potekla v najlepšem redu in so bili tudi visoki gostje iz Ljubljane zadovoljni in veseli. Najbolj smo pa veseli Poličani, ki imamo sedaj vodo doma!

PREDDVOR. Vodovod bomo dobili. Se že pripravlja. Kdaj bo otvoritev bomo poročali. — Pripravljajo se tudi dela za graditev nove škarpe. Napredujemo!

Arkadij Averčenko:

Kako sem prodal Rusijo...

(Konec)

Oba sta poskočila s stolov in zavpila v en glas:

»Deset milijonov? ...«
»Da.« —
»Za Rusijo? ...«
»Da.« —
»Deset milijonov rubljev? ...«
»Da! Ravno deset, pa niti pfenin- gov, ne frankov, ravno rubljev!
»To je nesramna cena!
»Sami ste norci« — sem zavpil srdito. Tako državo za deset milijonov, to je skoraj zastoj. Za ta denar boste dobili desetino morja, na stotine rek in železnic. In ne pozabite, da boste dobili za to vsoto Sibirijo — najbogatejšo deželo na svetu.«

Maršal Osupa je poslušal in mežikal z očmi:

»Hočete pet milijonov?«
»Pet milijonov?« — sem udaril v smeh. — »Ali ne bi dodali še pet rubljev. Sicer pa, če želite, vam prodam Rusijo tudi za pet milijonov, toda drugo ...«
»Ne, ne,« je stresel Finca z glavo.
»Tako ni treba ...«

»No, hočete sedem milijonov, pa ne beliča več!«

»Čudim se vam, gospôda, da kupčujeta z mano« — sem rekel začudeno. — »Želita kupiti, kar je vsakemu pravemu patriotu najdražje, pa se še obotavljata.«
»Kakor hočete«, je rekel nato Mulajnen in vstal. »Greva Osupa!«

»Čakajte no,« sem vzkliknil — »čakajte! Naj bo, kakor že, milijon pustim, čeprav bi ne smel. Zemlja je vredna in

za tak denar bi lahko vedno našel kupca. No, za dober začetek, milijon spustim!«

»Tri spustite, gospod!«
»Dajte roko!« — sem rekel in tolkel po nastavljeni dlani. »Zadnja beseda: dva milijona spustim. Za osem!«

»Velja!« —
Japonec je držal mojo roko in oprežno izpraševal:

»S Poljsko in Kavkazom?«
»S Poljsko in Kavkazom?«

»Velja, kupljeno je!«

»Prodano!« sem vzkliknil in z umetnim veseljem skušal prikriti težko bol.

»Vzemite!« —
»Kako — vzemite?« me je začudeno pogledal Osupa.

»Kaj to pomeni: vzemite? Mi vam bomo plačali zato, da boste vi s svojimi feljtoni uničili Rusijo.«

»In zakaj vam je to potrebno?« sem vprašal presenečeno.

»To vas ne briga! Dosti je, če rečeva, da je potrebno. No, torej jo hočete uničiti?«

»Dobro, uničil bom Rusijo!«

III.

Naslednji dan, kesno pod večer, je stalo pred mojo hišo nekoliko voz. Nekki ljudje so začeli nositi v moje stanovanje stokaje, težke, do vrha polne vreče.

Moja služkinja je nadzorovala posel, zapisovala število vreč z zlatom in pri tem zasačila nekega nosača, ki je hotel iz vreče vzeti sto ali dvesto tisoč. Jaz pa sem med tem sede pri pisalni mizi in pisal feljtone, drugega za drugim, ter prostovoljno uničeval domovino, ki sem jo prodal.

* To je bilo še pred svetovno vojno.

IV.

Sedaj, ko sem se iskreno izpovedal mi je lažje pri srcu. Da, lopov sem, trgovec, izdajalec, Juda, ki je prodal domovino ... Toda ... osem milijonov — ha, ha! To niso mačje solze.

Ko se sedaj včasih prebudim v nočni tišini, ker me vznemirjajo čudne prikazni, me vznemirja in plaši samo eno strašno vprašanje:

»Ali ni bilo prepoceni?«

Obvestila

Okrog 1000 Belokranjcev pride v nedeljo, dne 27. maja na Brezje prosit svojo nebeško Mater pomoči ter se ji zahvalit za vse podeljene dobrote. Ponudila se jim je namreč lepa prilika, da so dobili znižano vožnjo po železnicah. Da so se priglasili v tako velikem številu, je dokaz globoke vere slovenskega naroda in zaupanja v božjo pomoč.

Prodaja portovnih znamk filatelistolom dovoljena. Po odredbi ministrstva za promet je poštam dovoljeno prodajati privatnim strankam v filatelistsne namene nežigosane portovne znamke v omejenih količinah.

Razglednice niso tiskovine. Prometno ministrstvo je z odlokom P. T. št. 34110 določilo, da morajo biti v notranjem prometu vse karte, naj bodo kakršnekoli vrste in ne glede na njih napisano besedilo, frankirane vedno kot dopisnice.

Razpis natečaja. Razpisane so službe pogodbenih poštarjev pri pogodbenih poštah: Sv. Vid pri Ptujju III/3, Pesnica III/1, Prosenjakovci III/2. Prošnje s prilogami v izvorniku in prepisu naj se vla-

gajo na Dravsko direkcijo pošte in telegrafa v Ljubljani do 15/VI 1934. Pogoji, pod katerimi se lahko prosi za navedena mesta, se izvedo na vsaki pošti.

Obmejna straža in turisti. Graničarji, ki vršijo službo ob meji, morajo paziti, da se ne pojavijo na naših planinah nepoklicani. Razumljivo je, da se mora vsak planinec izkazati, kdo in odkod je. Turisti naj torej na poziv graničarja brez ugovora pokažejo svoje osebne legitimacije te prijazno odgovarjajo na vsa vprašanja. Posebno se na to opozarjajo planinci, ki nameravajo posetiti vrh Golice. Golica je že vsa odeta v prelestno pomladansko odejo in se vsa koplje v opojnem vonju snežno belih narcis, ki so v najbujnejšem cvetju. Kdor nima legitimacije s sliko, ga graničarji ne puste na vrh.

Izdaja dovoljenj za prodajo poštne vredotnic netrafikantom. Po odredbi ministrstva za promet 10.123 sme poštna direkcija izdati dovoljenje za prodajo poštne vredotnic tudi vsakemu netrafikantu, ki ima tako obrt, da lahko vzporedno z izvrševanjem obrti prodaja tudi poštne vredotnice (knji-garne, papirnice, razne prodajalne, gostilne, hoteli, turistovske kočje itd.

Netrafikant, ki želi prodajati poštne vredotnice, mora vložiti na direkcijo pošte s kolkom za 5 Din kolkovano prošnjo, kateri mora priključiti kolke za plačilo takse po tar. post. 235.

V Jägrovo kavarno
meni se mudi,
v novi slaščičarni
vse najboljše se dobi.

N. — n.

V spomin zaslužnemu možu

Kmalu bo preteklo 45 let, odkar je umrl v Preddvoru g. Edvard Urbančič, posestnik tik cerkve se nahajajočega gradu in k temu spadajočega obširnega posestva, gozdov, travnikov in polja, ki je danes razdeljeno na mnogov. delov. Ta mož je bil poštenjak, ki se za takratni čas ni sramoval slovenskega jezika. Može občine Preddvora so ga izvolili za župana preddvorske občine, kateri je načeloval več let. Takih županov bi danes potrebovali. Uradoval je kot župan brezplačno, in poleg tega še sam podpiral reveže z raznimi dobrotami. Ubogim šolskim otrokom je kupoval iz svojega šolske knjige in druge pisalne potrebščine ter skrbel, da so bili najpridnejši otroci ob koncu šolskega leta obdarovani s knjigami. Bil pa je tudi praktičen katoličan in kot tak tudi umrl. Skušal je tudi skladati pesmi. Eno tu priobčimo ker je primer-na za mesec maj in da se ne pozabi.

Marija bodi Ti češena,
Mogočnost Tvoja naj slovi;
za pomočnico si rojena,
narava cela Te časti.

Glej čez vrhove gor Grebena
prijazna zarja se žari,
bregov kamnitih siva stena
se še v svetlobi rumeni.

Kjer črni orli frfotajo,
gor na višavah Grintovca,
kjer tičice več ne žvrgljajo
nikol' ne kuka kukav'ca.

Oblaki tam se rad' igrajo,
Mariji k časti ples drže;
vetrovi tam svoj dom imajo
in gor v viharji jo časte.

Soseda bližnja gola Kočna
se v belem snegu še blišči,
in k Tebi le, o Mat' mogočna
gor v čisti zrak zdaj hrepeni.

Dol v globočini Kokra teče,
valove meče in šumi;
šumeča Tebi hvalo reče
in skoz skalovje se drvi.

Nam pred očmi zelena,
prijazna Zaplata stoji;
nebeška D'vica bod' češčena
gor vsaka rožca govori.

Prijazne sape gor pihljajo
v vrtincu rade se vrte;
se z belim šmarnicam igrajo
in solčne žarke jim hlade.

Pod Storžcem s kotla Belca šine
šumeča, bela kot srebro;
in skoz tratine, skoz ravnine
valovi čisti nje teko.

In vse, kar se le v vodi giba
kar se življenja veseli,
posebno pa nedolžna riba
Marija, Tebe dan's časti.

Gor na višavah tica gorska
vesela rada žvrgoli,
v cerkvi srenja pa Preddvorska
ponižno pred Teboj kleči:

Nebes Kraljica bod' češčena
bod' milostljiva Mat' nam Ti;
s tem glasom danes cela srenja
se Ti v milo varstvo izroči.

GOSPODARSTVO

Propadanje našega lesnega izvoza

Na lesnih trgih v svetu ne uživamo posebno dobrega glasu, ker les izvažamo in prodajamo brez vsake kontrole, brez predpisanih norm ter z nizkimi cenami in nadprodukcijo ubijamo ne samo inozemsko konkurenco, temveč konkuriramo celo sami sebi. Naša privatna lesna podjetja ubijajo državna podjetja, ki z neusmiljeno eksploatacijo državnih gozdov prodajajo les v tujini z izgubo, katera pade v breme našim davkoplačevalcem. Naši lesni izvozniki in producenti so večidel ljudje brez kapitala, in v bojazni, da jim blago ne obleži, seveda ponujajo za vsako ceno. Ta nezdrava konkurenca, preobilica blaga, pomanjkanje dela in padec potrošnje vseh lesnih izdelkov je dovedlo naš izvoz v današnji težek položaj. Inozemski kupci to naše težko lesno stanje izkoriščajo, stavijo vedno težje pogoje v kvaliteti in ceni, tako da izvoznik kakor prodajalec večkrat ne krijeta niti svojih režij.

Tudi druge države lesne izvoznice preživljajo lesno krizo, vendar se položaj zboljšuje, med tem ko je pri nas, kakor izgleda, prava lesna kriza šele nastopila. Druge države, in to naše največje konkurentinje, imajo že davno ustanovljene izvozne lesne organizacije, ki lesni izvoz nadzirajo točno po predpisanih normah. Te organizacije sodelujejo na vseh mednarodnih lesnih razgovorih in konferencah, kontrolirajo cene ter odločujejo v vseh lesno-gospodarskih vprašanjih. Enaka izvozna lesna organizacija se pri nas ustanavlja že nekaj let, vendar, žal, do končne ustanovitve še do danes ni prišlo. Krivda leži, poleg nerazumevanja teženj lesne stroke na poklicnih mestih, tudi na nekaj večjih podjetjih, ki so v tujih rokah in katerih osebni interesi bi bili z ustanovitvijo take organizacije morda oškodovani. Razumljivo je, da inozemske države lesne izvoznice, ker imajo lesni izvoz organiziran, z vedno večjim uspehom spodbujajo našo neorganizirano trgovino in industrijo.

Že nekaj mesecev prej nam je bilo znano, da namerava Italija uvesti visoko carino na les, s katero bo ves naš izvoz v Italijo onemogočen. Mi tudi sedaj nismo čutili potrebe, da našo gospodarsko politiko zasučemo tako, kakor bi bilo v tem primeru edino pravilno in v korist našega lesnega izvoza. Mesto tega smo še z večjo silo pritiskali z našo produkcijo na inozemskih trgih in ustvarjali s tem nestalnost cen in s tem smo dali inozemstvu še večji povod za čimprejšnje uveljavljanje visokih carin.

Res je, da so naše delegacije, katere so sestavljali drugače naši odlični lesni poznavalci, sodelovale na raznih mednarodnih lesnih razgovorih, vendar, žal, brez posebnega uspeha. To pa spet radi tega, ker naše delegacije niso nikdar imele one moralne legitimacije zastopstva vsega našega lesnega gospodarstva, kakor so jo imele delegacije tujih držav. Naša menda že prirojena napaka je, da se radi lokalnih in osebnih interesov gospodarsko ne smemo in ne moremo sporazumeti.

Tak je bil naš lesni položaj do 23. aprila, ko je Italija na pritisk lastne lesne trgovine in industrije ter na vpliv in pritisk tujih lesnih organizacij, uvedla uvozno carino, ki znaša do 100% od vrednosti blaga. S tem dnem so nastopili črni dnevi v našem lesnem izvozu. Posledice bomo v bližnji bodočnosti ostro čutili na svoji koži.

Dobra domača hrana
poceni pri „PETERČKU“

Italijanska uvozna carina na les na 1000 kg teže je sledeča:

I. Navaden les:

1. a) na okrogel bukov in kostonjev les lir 30.—
- b) na ostali okrogli les „ 22:50
2. a) na tesan bukov in kostonjev les „ 80.—
- b) na ostali tesan les „ 60.—
3. a) na rezan bukov in kostonjev les „ 120.—
- b) na ostali rezan les „ 90.—
4. na deščice za zaboje „ 250.—
5. na deščice do 3 mm „ 350.—
6. na lesne obroče za sode „ 40.—

II. Fini les:

1. na okrogel „ 40.—
2. na tesan „ 60.—
3. na rezan „ 160.—
4. na tanke deske do 3 mm „ 400.—
5. na tanke deske do 1 mm „ 600.—

III. Lesni proizvodi:

1. na doge „ 100.—
2. na vesla „ 100.—
3. na brzovavne drogove brez skorje „ 110.—
- na brzovavne drogove izdelane „ 130.—
- na brzovavne drogove impregnirane „ 150.—
4. drva za kurjavo „ 20.—
5. parketi „ 450.—

(Nadljevanje)

Kako se v posameznih državah šteti

V „Vjesniku“ saveza štedionit Kr. Jugoslavije so objavljene višine vlog v posameznih državah in sicer povprečno na glavo prebivalstva in v dinarjih:

Država	Din
Švica	20.000.—
Vel. Britanija	17.500.—
Švedska	17.000.—
Danska	14.000.—
Norveška	13.000.—
Belgija	12.000.—
Nizozemska	11.500.—
Francija	11.000.—
Čehoslovačka	8.000.—
Avstrija	8.000.—
Amerika	8.000.—
Italija	6.000.—
Finska	4.500.—
Jadonska	1.900.—
Rumunija	1.500.—
Madžarska	1.200.—
Grčija	1.200.—
Jugoslavija	800.—
Poljska	500.—
Letonija	200.—

Kakor vidimo, je Jugoslavija na enem zadnjih mest, kar je povsem umevno, ker ljudstvo denar skriva doma. Denar naložen v denarnih zavodih je v prid posameznemu in splošnosti.

Podaljšaj si življenje!

Življenje moremo podaljšati, boleznim preprečiti, boleznim ozdraviti, slabosti ojačati, nestalno moremo uvrstiti in nesrečne osrečiti!

Kaj je vzrok vsake bolezni?

Oslabljenost živcev, potrlost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

je najboljši zdravnik! So poti, ki Te morejo dovesti do dobrega razpoloženja, oživiti Tvoj značaj, napolniti Te z novim upanjem; ta pot je pa opisana v razpravi, ki jo že more vsakdo ki jo zahteva, dobiti takoj in

povsem brezplačno!

V tej mali prirodni knjižici je raztolmačeno, kako morete v kratkem času in brez ovire med delom ojačati živce in mišice, odpraviti slabo razpoloženje, trudnost, raztresenost, oslabilenost spomina, nerazpoloženje za delo in nebroj drugih boleznih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki Vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Poštno zbirališče:

Ernst Pasternack, Berlin SO
Michaelkirchplatz 13. Abt. 91

Jugoslovansko-Nemški trgovski sporazum

Po jugoslovansko-nemškem trgovskem sporazumu, ki je bil podpisan v Beogradu, Nemčija dovoljuje Jugoslaviji 1) preferencialne carinske tarife, 2) stalne kontigente, 3) odkup 5.000 vagonov naše pšenice, 5.000 vagonov kuruze, 1.000 vagonov sljiv, 100 vagonov marmelade iz sliv, 300 vagonov jajc, 5 milijonov kg tobaka itd. Jugoslavija ji od svoje strani dá 1) popolno klauzulo največjih ugodnosti, 2) zmanjšanje carinskih tarif posebno na elektrotehnično industrijo, 3) nekatere spremembe v klasifikaciji raznih nemških proizvodov.

Jur s pušo

Študentovo pismo očetu...

Študent: »Ljubi oče, pošlji mi večjo vsoto denarja; mislim si nabaviti večjo zbirko starih novcev...«

Oče: »Dragi sin, Tvoj namen se mi zdi, kot bi hotel pes napraviti zbirko klobas...«

Težek začetek...

V malem podeželskem mestu se je naselil mlad zdravnik-specialist za očesne bolezni. Ponoči nekoč ga zbudi vpitje pod oknom, kjer je bilo pozorišče tepeža. Zdravnik fantom: »Le daj ga, po očeh ga daj.«

„Španovija“

Deklico uglednega tovarnarja so z avtom pripeljali v mesto k teti na obisk. Teta jo vpraša: »Čigav pa je ta avto, aii je vaš?«

Deklica: »Ne, z našim družabnikom skupaj ga imamo.«

Teta: »Vidiš, to se pravi, da ga imate v španoviji.«

Deklica: »Nak, mi pravimo, da ga imamo v garaži!«

Čuden napis

Na lokalni železnici in železniških vagonih so bile tablice z napisom: »Med potjo trgati cvetlice, strogo prepovedano! Na železniških prelazih pa so bile tablice: »Pse na vrvice, vlak nima pameti.«

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 50 par. Najmanjši znesek je 6 D.

Otomane, divane, modroce in vsa v stroko spadajoča dela Vam nudi najceneje ter se priporoča Viktor Tonejc tapetnik, v hiši g. F. Ažmana.

Vsa soboslikarska in pleskarska dela izvršujem točno, solidno in po nizkih cenah. Priporoča se Jernej Vombergar, Cerklje 30.

Pisalni stroj rabljen dobro ohranjen kupi krajevna organizacija U. V. I. v Kranju. B. Rangus, zlatar Kranj.

Popusti!

Če hočete biti v resnici dobro postreženi, se obrnite na prvo zlatarsko delavnico na Gorenjskem:

Prepričajte se! **B. RANGUS, KRANJ**
velika izbira ur, zlatarne, srebrnine, očal, toplomerov itd.

Zanimi!

Nagelje!

Pripravili smo Vam za pomlad

raznvrstne moderne damske in moške modele čevljev v prvovrstnem izdelku in po zmernih cenah. Bogata izbira opank in sandalet od Din 68— dalje.

Priporočamo se za cenjeni obisk:

„JADRAN“

Jadransko-posavska čevljarna
Kranj, Ljubljana, Kamnik, Jesenice

Cenj. občinstvu naznanjam, da sem znižala cene pijači in jestvini; sveže pivo točim po 4 Din, mali golaš stane po 2 Din. Priporočam se
Marija Andr. Kmetič
Kranj

Nudim Vam FILM Kodak 8 posn. 26 Sch. Din 16—
FILM Agfa Standart „ 18—
Agfa Box kamero 6x9 samo „ 100—
KODAK 6x9 kamero do 9.VI. 34. „ 390—
Agfa BOX CLACK, nova tipa z vgrajeno rumenico, zlasti primerna za turiste samo „ 335—

V enem dnevu Vam razvijem film in izgotovim slike. Brezplačen pouk v amaterski fotografiji.

Drogerija in fotomanufaktura
B. ŠINKOVEC. KRANJ, Glavni trg

Slike, okvirji, ogledala
pribor, kuhinjska posoda
vsi gospodinjski predmeti
Neveste velik popust!

HLEBŠ KRANJ

Steklarska delavnica
auto šipe, brušeno steklo
najcenejša zasteklitev stavb
Zahtevajte ponudbe!

M. Česenj - Kranj

Zaloga ležalnih stolov in vsakovrstnih drugih stolov, pletenih garnitur in lesenega gospodarskega orodja za košnjo.

Sladoled, torte, fino pecivo

vedno sveže

Dostavlja se tudi na dom.

F. ŠINK - KRANJ

Naznanjam cenj. občinstvu, da nadaljujem svojo čevljarsko specialno izdelavo ortopedičnih obuv. — Na zahtevo pridem na dom. — Popravilo galoš in snežk.

Zadražnik Franjo Kranj

Priporočam se

urarska delavnica in trgovina

Šink Jože - Kranj

Konkurenčne cene!

Vsake vrste rolete, žaluzije, zavese in samonavijalci.

PETER KOBAL KRANJ

Dravska banovina - Jugoslavija

PETKO
SAMONAVIJALEC-SELBSTROLLER

Specijalni lastni izdelek dobavlja v vsaki množini in dimenzijah.

Zaloga pohištva. — Izdelovanje vseh najfinejših tapetniških del.
Najcenejša postrežba, solidno delo. — Prepričajte se!

Gorenjske mlekarske zadruge

(Skupni obrat) v Naklem

Nudimo cenj. občinstvu mleko in vse mlečne izdelke:

čajno maslo • deteljica •
sirotkino maslo
skuto za štruklje

Sire: Ementalec, eidamer, trapist, imperjal, liptaver, romadur, dessert.

Vse dobite v naših poslovalnicah v Kranju, Tržiču, Jesenicah. Prepričajte se o dobri kakovosti in nizkih cenah!

Moderno tiskarsko podjetje, specialno urejeno za izdelavo raznovrstnih letakov, reklamnih tiskovin in plakatov v eno in večbarvnem tisku po najmodernejših načrtih. Vsa v stroko spadajoča dela izvršujemo točno in poceni.

iskarna Tisk. društva v Kranju

Kmetijska okrajna zadruga v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Največja vnovčevalna zadruga na Gorenjskem

Kupuje od svojih članov krompir, fižol in vse poljske pridelke po najvišjih dnevnih cenah.

Prodaja svojim članom umetna gnojila, cement, koruzo, semena, krmila, moko, motorje in vse specerijsko blago po najnižjih cenah.

Kmetovalci, bodite člani te zadruge!

Janko Rant Kranj

Trgovina z deželnimi pridelki in mešanim blagom. Špirit in žganje v odprtih in zaprtih steklenicah. — Na drobno in na debelo.

Telefonšt. 65 — Brzjavlj.:
RANT KRANJ

FRANC KOZELJ

modno krojaštvo

Primskovo 42 pri Kranju

izdeluje vsakovrstne obleke po največji modi in zmernih cenah.

Usnjarska in čevljarska zadruga

Runo

r. 3. 30. 3. v Tržiču
priporočam sledeče lastne in zato najcenejše izdelke:

ovčine v raznih barvah
kozine za pletene sandale
usnje za površnike,
boks, ševro, juhtovino,
galanterijsko usnje itd.
Obiščite nas!

Opanke sandale čevlje

in druge čevljarske izdelke dobiš najugodnejše na Rupi 7. Janko Perčič.

Naznanjam, da sem prevzel od g. Lenardiča
autotaksno obrt

v svojo last. Cene znižane, daljša vožnja po dogovoru. — Postajališče hotel Jelen. Telefon št. 10. Priporočam se

Anton Rozman, Kranj

Res

dobiš vsa mi-zarska dela
najceneje pri

Francu Perčiču, Rupa 7.

Usnje

in vse čevljarske potrebščine
dobite najceneje edinole pri

Rudolfu Rakovcu
Kranj — podružnica Duplje

Zahvala

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli ob priliki prerane in bridke izgube naše ljubljene hčerke, sestre, tetke in svakinje

MARE

izrekamo ob tej priliki vsem najprisrčnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo preč. duhovščini, g. primariju dr. Neubauerju in g. dr. Furlanu za vso požrtvovalnost v zadnjih trenutkih trpljenja. Enako se zahvaljujemo vsem darovalcem za poklonjene vence in cvetje. Iskrena zahvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, ki so pokojnico spremili na njeni zadnji poti.

Kranj, 20. maja 1934.

Žalujoča rodbina Blagne
in ostali sorodniki

HRANILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom poštne hranilnice in so vlagateljem tozadevne položnice na razpolago.

Nove hranilne vloge se obrestujejo po dogovoru in se izplačujejo vsak čas brez napovedi.

Hranilne vloge se obrestujejo najugodnejše.